

عباس عراقچی خبرداد

روحانی به ژاپن می‌رود

کروه دیپلماسی: حسن روحانی قرار است به‌زودی راهی ژاپن شود. این را عباس عراقچی خبر داده و گفته «تمهیدات لازم برای تعیین تاریخ سفر دکتر روحانی انجام شده و امیدوارم به‌زودی در این زمینه تصمیم‌گیری شود»....

صفحه ۱۵

یکشنبه ۱۷ آذر ۱۳۹۸ • ۱۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱ • ۸ دسامبر ۲۰۱۹

بعد از مبادله ۲ زندانی ایرانی و آمریکایی انجام شد

تشکر ترامپ از ایران

رئیس‌جمهور آمریکا در توییتی اعلام کرد: از ایران بابت یک مذاکره بسیار منصفانه متشکرم

مقصود فراستخواه

در گفت‌وگو با «شرق»

آلترناتیوی جز اصلاحات وجود ندارد

عکس: سهیل تاجی، شرق

صفحه ۶

حجت‌الاسلام رئیسی:

به صورت غیررسمی از اجرای طرح افزایش قیمت بنزین مطلع شدم

کروه سیاست: بزرگداشت روز دانشجو برخلاف سال‌های پیش نه با حضور رئیس‌جمهور که با حضور رئیس قوه قضائیه در دانشگاه تهران و در جو سنگین امنیتی حاکم بر محدوده میدان انقلاب و اطراف دانشگاه برگزار شد. البته نه حضور نیروهای...

صفحه ۳

سال هفدهم • شماره ۲۵۹۱ • ۱۶ صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

تعلیق «مکانیسم ماشه»

کوروش احمدی . کارشناس روابط بین‌الملل

چهاردهمین نشست کمیسیون مشترک برجام در سطح معاونان وزیرای خارجه جمعه گذشته در وین برگزار شد. ویژگی این نشست این بود که برگزاری آن مصادف با پرتنش‌ترین شرایط در مقایسه با وضع موجود در هنگام نشست‌های قبلی کمیسیون مشترک بود. این نشست در شرایطی برگزار شد که یک ماه قبل از آن کام چهارم کاهش تعهدات ایران ذیل برجام، به‌ویژه از سرگیری غنی‌سازی در تأسیسات فردو، برداشته شده بود و کشورهای اروپایی از آن‌پس به این بهانه به‌طور غیررسمی و رسمی از فعال‌کردن سازوکار حل اختلافات در برجام سخن گفته بودند. یک روز قبل از نشست وین نیز اعلام شده بود که فرانسه، آلمان و انگلیس در نامه‌ای به شورای امنیت که البته تازگی نداشت، برنامه موشکی ایران را «ناسازگار» یا «مغایر» با قطع‌نامه ۲۲۳۱ اعلام کرده‌اند. همچنین شرکت ذی‌ربط روسی چهار روز قبل از نشست اعلام کرده بود که همکاری خود برای تولید ایزوتوپ در تأسیسات فردو را به حالت تعلیق درآورده است. روابط ایران با آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای نیز به دلیل مستمک جدید آژانس و ادعای یافته‌شدن ذره‌های اورانیوم در محلی در تورقوآباد و اقدامات خارج از عرف یکی از بازرسان در هفته‌های گذشته تا حدی پرتنش بوده است.

مهم‌ترین نتیجه نشست جمعه این بود که همه طرف‌ها به‌رغم تمام اختلافات همچنان به حفظ برجام پایبند ماندند و هیچ اقدامی از سوی هیچ طرفی در برای فعال‌کردن سازوکار حل اختلافات (بندهای ۳۶ و ۳۷ برجام) انجام نشد. اهمیت این امر از ناحیه سه کشور اروپایی از آن جهت بود که آنها در یک ماه گذشته چنین تهدیدی را مطرح کرده بودند. در این زمینه، مطابق بیانیه منتشرشده از برخی تحولات «به‌ویژه برخی گام‌های اخیر در رابطه با اجرای تعهدات ایران ذیل برجام» ابراز «نگرانی جدی» شده و ایران به اجرای کامل تعهداتش ذیل برجام تشویق و از این کشور خواسته شده است که از «کاهش بیشتر تعهدات خود اجتناب کند».

این‌بار نیز نحوه برخورد اروپا نشان داد که حفظ برجام همچنان برای آنها مهم است و مایل نیستند در شرایط کنونی دست به اقدامی بزنند که تهدیدی جدی برای تمامیت برجام باشد و با توجه به عواقب آن موجب وخامت اوضاع شود؛ خاصه آنکه با توجه به برخی تهدیدهای غیررسمی مبنی بر خروج ایران از آن بی‌تی و تهدیداتی مشابه تهدید اخیر علی لاریجانی مبنی بر تجدیدنظر در کار با آژانس در صورت فعال‌شدن «مکانیسم ماشه»، معلوم نیست واکنش ایران در قبال برقراری مجدد تحریم‌های لغوشده سازمان ملل چه خواهد بود. عامل دیگری که تاکنون مانع اقدام اروپا در این زمینه شده، میزان شدت و جدیت اقدامات ایران و امکان بازگشت‌پذیری بودن مسوارد کاهش تعهدات ذیل برجام است. ظاهراً و باوجود جدی‌بودن گام آخر ایران، یعنی از سرگیری غنی‌سازی در فردو، ممکن است اروپا هنوز این گام را تا آن درجه اثربخش نیافته که به خاطر آن اقدامی علیه تمامیت برجام انجام دهد و ریسک یک بحران عدم اشاعه جدی را بپذیرد. اما اکنون با توجه به ادامه فشار حدگرتی و بی‌میلی با ناتوانی اروپا از انجام هر اقدام جدی، این احتمال وجود دارد که گام‌های احتمالی بعدی ایران جدی‌تر و برگشت‌ناپذیرتر باشند. به همین دلیل ممکن است اروپا تصمیم خود درباره «مکانیسم ماشه»، را به تعویق انداخته باشد تا ببیند ایران در نوبت بعدی در زمینه کاهش تعهدات خود چه اقدامی خواهد کرد. به‌هرحال اکنون همه طرف‌ها باید توجه داشته باشند که احتمال فروپاشی برجام ممکن است در ماه‌های آینده بیشتر شود.

ادامه در صفحه ۲

گزارش «شرق» از آخرین روز

ثبت‌نام انتخابات مجلس

قالیباف با شمشیر کشیده آمد

صفحه‌های ۳ و ۲

یادداشت

گفت‌وگوی ملی آری، خشونت نه

کرده‌اند، نه‌تنها برخی برخورد‌های نادرست با مردم عادی و معترضان را توجیه نمی‌کنند، بلکه مسئولیت دولت و نهاد‌های امنیتی را در حمایت از جان و امنیت مردم در مقابل اغتشاشگران دوجندان می‌کنند، چراکه نهاد‌های دولتی و حاکمیتی باید قبل از اعلام افزایش قیمت بنزین که تبعات آن قابل پیش‌بینی بود، با تدبیر و قاطعیت با عوامل نفوذی و آسیب‌رسان به حاکمیت ملی مقابله می‌کردند. آقای رئیس‌جمهور اذعان می‌دارند که بعضی از این عوامل از دو سال پیش برای ایجاد آشوب و اغتشاش برنامه‌ریزی کرده بودند و با این حساب بی‌تدبیری دولت در چگونگی اعلام افزایش قیمت بنزین که در لحظه بی‌اطلاعی رئیس‌جمهور انجام شده است و عنصر غافلگیری به نحو احسن در آن رعایت شده، این فرصت مناسب را برای اغتشاشگران سازمان‌یافته فراهم کرده است. همراهی با روایت رئیس‌جمهور این پرسش را به ذهن متبادر می‌کند که اگر امنیت‌کشور در معرض تهدید و خطر عوامل نفوذی بیگانه بوده و مقابله با این تهدیدها باید در اولویت قرار می‌گرفت، چه ضرورتی برای اعلام شبانه افزایش قیمت بنزین وجود داشت و اگر به هر دلیلی فوریت و ضرورت این خبر وجود داشت، دولت چه تدبیری برای جداسازی صف اغتشاشگران از شهروندان وفادار به حاکمیت ملی، اما معترض به افزایش ناگهانی قیمت بنزین به کار گرفته بود. اگر دولت از اتخاذ تدابیر لازم در برخورد مناسب و متفاوت با اغتشاشگران و شهروندان معترض مطمئن نبود، چرا در توسل به زور علیه معترضان حداقل اصل احتیاط را به کار نگرفته است.

اصل احتیاط حکم می‌کند چنانچه در مواجهه با

و همدردی بین اعضای یک ملت در شرایطی که حادثه‌ای مصیبت‌بار بخشی از جمعیت را در شرایط ناگوار قرار می‌دهد نیز به‌عنوان تجلی عنصر همبستگی ملی خودنمایی می‌کند. تعاون و همیاری اعضای یک ملت در مقابله با شرایط دشوار و برقراری مراسم جشن و سرور در اعیاد ملی و پیروزی‌های ملی در عرصه‌های علمی، فرهنگی، ورزشی و... نیز از جلوه‌های باشکوه همبستگی ملی است. به‌طورکلی روح بزرگ ملت در غم و شادی در جسم و جان هر عضوی از ملت حضور دارد. شکاف طبقاتی، تورم بالا، فساد خانمان‌برانداز، رکود مزمن اقتصادی، تعطیلی، توقف و ورشکستگی بنگاه‌های اقتصادی، فشارهای جدی بر مردم و به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر وارد کرده است. ناکارآمدی دولت و نهادهای دیگر در مقابله با عوامل تهدیدکننده حیات فردی و اجتماعی، جامعه را در معرض خطر قرار داده است؛ در شرایطی که بسیاری از خانواده‌ها از تأمین معاش حداقلی عاجزند و با هیولای فقر مواجه هستند، اتومبیل‌های آخرین سیستم در خیابان‌ها جولان می‌دهند. تجمّل‌گرایی، مصرف‌گرایی، سوداگری و... در مقابل آنهاست و فساد‌های میلیاردی جای ثابتی درون جنگ تحمیلی نمونه درخشان و ماندگاری از شادابی و تداوم حیات ملت بسیار اساسی و تعیین‌کننده است. در شرایطی که حیات عمومی یک ملت در معرض آسیب و خطر قرار می‌گیرد، عنصر همبستگی اعضای تشکیل‌دهنده ملت (افراد) در اوج قوت خود ظاهر می‌شود. حماسه‌آفرینی رزمندگان داوطلب در دوران جنگ تحمیلی نمونه درخشان و ماندگاری از اقتدار شکوهمند عنصر همبستگی ملی در مقابله با خطراتی است که حیات ملی را هدف قرار می‌دهد. در جریان جنبش تنباکو، انقلاب مشروطیت، جنبش ملی‌شدن نفت و انقلاب اسلامی نیز عنصر همبستگی ملی در اوج خود درخشیده است. احساس همدلی

یوسف مولایی
استاد دانشگاه تهران

ملت یک مجموعه بزرگ انسانی است که پیوندهای تاریخی، مشترکات فرهنگی، دستاوردهای مادی و معنوی، آداب‌ها و آیین‌ها، شیوه تولید و نحوه زیست اجتماعی باورها و نظام ارزشی و از همه مهم‌تر احساس عمیق تعلقی به یک مجموعه انسانی، آن را از دیگر گروه‌های انسانی جدا می‌کند. ممکن است مشترکات زیادی بین ملت‌های مختلف وجود داشته باشد، ولی به‌لحاظ احساسی، ذهنی و عاطفی هر انسانی خود را فقط متعلق به یک ملت می‌داند. عنصر عمومی، امنیت انسانی پایدار، شان و کرامت انسانی در مادی و معنوی بین اعضای آن است؛ ازاین‌رو مفاهیمی مانند عدالت، برابری، عدم تبعیض، سعادت و رفاه عمومی، امنیت انسانی برای تضعیف جایگاه اوپیک، کاهش قیمت نفت و تقویت جایگاه ایالات متحده در بازار اتخاذ کرده؛ به‌گونه‌ای‌که تولید نفت این کشور از ۱۱ میلیون بشکه به ۱۳٫۵ میلیون بشکه افزایش یافته است. تصمیم اوپیک با وجود حضور متحدان راهبردی آمریکا در اوپیک مانند عربستان سعودی، امارات متحده عربی و کویت صورت گرفت و این حکایت از ترجیح منافع اقتصادی بر منافع سیاسی این کشورها دارد. با این تصمیم، ایالات متحده آمریکا باید با هزینه بالا همچنان سیاست‌های نفتی خود را برای رسیدن به اهداف اقتصادی مانند ایجاد فرصت‌های شغلی بیشتر ادامه دهد. آمریکا در تضعیف اوپیک همچنان ناکام ماند؛ هرچند در این عرصه با تحریم‌هایمانند ایران و ونزوئلا تلاش داشته و دارد که به اهداف نفتی خود دست یابد؛ اما حتی این سیاست‌ها نیز برای این کشور پرهزینه ارزیابی می‌شود. به‌این‌ترتیب بازار جهانی نفت سال ۲۰۱۹ را با ثبات نسبی و با سطح قیمتی در حدود ۶۵ دلار پشت سر گذاشت؛ قیمت متوسطی که از رقم پیش‌بینی‌شده برای این سال یعنی ۶۱ دلار برای هر بشکه بیشتر است. از سوی دیگر سال ۲۰۲۰ نیز با قیمت نفت ۶۲ دلار آغاز می‌شود که می‌تواند قیمت قابل اعتماد و امیدبخشی برای کشورهای تولیدکننده نفت باشد.

ادامه در صفحه ۴

تیترو

تبانای ۷ هزار میلیاردتومانی

با ایجاد ۶۰ شرکت صوری توسط ۲ بانک خصوصی صورت گرفت

صفحه ۴

تیترها

۲میلیارد دلار بلا تکلیف در صنعت هواپیمایی

صفحه ۵

جزئیاتی تازه از ماجرای هبه ۲۶۰ میلیاردتومانی اموال بانک ملت

صفحه ۵

روایت فرمانده ناجا از اعتراض‌ها

صفحه ۱۳

۶ نماینده لیست امید تهران ثبت‌نام نکردند

پرهیز از وسوسه صندلی سبز

صفحه ۲

حرف اول

اجلاس ۱۷۷ اوپیک و کنشگری ایران

علیرضا سلطانی . کارشناس اقتصاد انرژی

نشست ۱۷۷ وزرای نفت اوپیک عصر جمعه با توافق بر سر کاهش ۵۰۳ هزار بشکه‌ای تولید نفت اعضای اوپیک و

اعضای غیروپیک به پایان رسید. این تصمیم راهبردی که از قبل برگزاری نشست پیش‌بینی می‌شد، با دوراندیشی کشورهای عمده تولیدکننده در اوپیک و غیروپیک با هدف کمک به افزایش قیمت نفت یا دست‌کم تثبیت قیمت و جلوگیری از کاهش قیمت نفت اتخاذ شد. تصمیم اوپیک سطح کاهش تولید نفت کشورهای تولیدکننده را از ابتدای سال ۲۰۲۰ به یک میلیون و ۷۰۳ هزار بشکه افزایش می‌دهد. سهم کشورهای عضو اوپیک از کاهش اخیر، ۳۷۲ هزار بشکه و کشورهای غیروپیک ۱۳۱ هزار بشکه است. ائتلافی که از ابتدای ۲۰۱۶ بین کشورهای نفتی اوپیک با غیروپیک شکل گرفته، با اجلاس ۱۷۷ و تصمیم به کاهش بیشتر تولید تداوم یافت؛ ائتلافی که به صورت ناخواسته و غیرالهامی عمدتاً در مقابل سیاست‌های نفتی آمریکا ایجاد شده و به‌خوبی تاکنون ادامه یافته است. دولت ترامپ از زمان شروع به کار در سال ۲۰۱۶ سیاست‌های متمرکز برای تضعیف جایگاه اوپیک، کاهش قیمت نفت و تقویت جایگاه ایالات متحده در بازار اتخاذ کرده؛ به‌گونه‌ای‌که تولید نفت این کشور از ۱۱ میلیون بشکه به ۱۳٫۵ میلیون بشکه افزایش یافته است. تصمیم اوپیک با وجود حضور متحدان راهبردی آمریکا در اوپیک مانند عربستان سعودی، امارات متحده عربی و کویت صورت گرفت و این حکایت از ترجیح منافع اقتصادی بر منافع سیاسی این کشورها دارد. با این تصمیم، ایالات متحده آمریکا باید با هزینه بالا همچنان سیاست‌های نفتی خود را برای رسیدن به اهداف اقتصادی مانند ایجاد فرصت‌های شغلی بیشتر ادامه دهد. آمریکا در تضعیف اوپیک همچنان ناکام ماند؛ هرچند در این عرصه با تحریم‌هایمانند ایران و ونزوئلا تلاش داشته و دارد که به اهداف نفتی خود دست یابد؛ اما حتی این سیاست‌ها نیز برای این کشور پرهزینه ارزیابی می‌شود. به‌این‌ترتیب بازار جهانی نفت سال ۲۰۱۹ را با ثبات نسبی و با سطح قیمتی در حدود ۶۵ دلار پشت سر گذاشت؛ قیمت متوسطی که از رقم پیش‌بینی‌شده برای این سال یعنی ۶۱ دلار برای هر بشکه بیشتر است. از سوی دیگر سال ۲۰۲۰ نیز با قیمت نفت ۶۲ دلار آغاز می‌شود که می‌تواند قیمت قابل اعتماد و امیدبخشی برای کشورهای تولیدکننده نفت باشد.

ادامه در صفحه ۴

خبریه وقت شرق

تلگرام شرق
پیوندید

@sharghdaily

برای درج تبلیغات خود در وبسایت
روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

۸۸۹۴۲۰۳۵

sharghdaily.ir

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

sharghline@sharghdaily.ir

الو شرق
۸۸۹۴۸۲۷۳